

عنوان مقاله:

فرا تحلیل متغیر حجم خشک دار در جنگل های هیرکانی

محل انتشار:

مجله پژوهش های علوم و فناوری چوب و جنگل، دوره 29، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

کیومرث سفیدی - دانشگاه محقق اردبیلی دانشکده منابع طبیعی

محمد اسماعیل پور - دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی اهر، دانشگاه تبریز، اهر، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: در جنگل شناسی همگام با طبیعت، خشک دارها به دلیل داشتن نقش اساسی در حفاظت از تنوع زیستی در بوم سازگان جنگل از اهمیت زیادی برخوردار هستند. در همین راستا میزان (حجم) خشک دار در جنگل های طبیعی می تواند راهنمایی برای نگه داشت آن در جنگل های مدیریتی باشد. یکی از مهم ترین پرسش های مطرح در سال های اخیر این است که در جنگل های طبیعی مدیریت شده چه مقدار خشک دار در جنگل ها می تواند پیشنهاد گردد. بررسی منابع نتایج متفاوتی را برای حجم خشک دار در جنگل های هیرکانی نشان می دهد. از این رو در یک فراتحلیل مجموعه ای از پژوهش ها در جنگل های هیرکانی بررسی شد. این اولین مطالعه فراتحلیل در زمینه ویژگی ساختاری مهم و مورد توجه در جنگل شناسی نزدیک به طبیعت، به نام حجم خشک دار در جنگل های هیرکانی می باشد. مواد و روش ها: این مطالعه شامل طراحی و راهکار جستجو، جمع آوری مقالات و استخراج داده از آن ها، بررسی معیارهای ورود و خروج و در نهایت تجزیه آماری داده های استخراج شده است. پژوهش های مرتبط با موضوع خشک دار در پایگاه های ملی و بین المللی شامل Science Direct، Web of Science، Scopus، Google Scholar و IranDoc بدون محدودیت زمانی تا اردیبهشت ۱۴۰۱ جستجو شدند. در این پژوهش پس از بررسی دقیق مقالات متعدد، در نهایت از داده های (میانگین، انحراف از معیار و تعداد نمونه) ۱۶ پژوهش اصیل مرتبط با متغیر حجم خشک دار در جنگل های هیرکانی استفاده شد که دارای ۱۶۳ نمونه و مساحت کل قطعات نمونه ۴۴/۹۲ هکتار بودند. بعد از استخراج داده ها، از آزمون کیو کوکران و شاخص ۱۲ برای ارزیابی ناهمگنی بین پژوهش ها و انتخاب مدل مناسب برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد. برای یافتن منبع ناهمگنی بین پژوهش ها، تحلیل زیرگروه بر اساس مناطق جغرافیایی (استان) و ترکیب درختی انجام شد. در این پژوهش برای بررسی سوگیری انتشار از آزمون های ایگر و بگز استفاده شد. آنالیز داده های استخراج شده با نرم افزار Comprehensive meta-analysis ver. ۳.۷ انجام شد. نتایج: میانگین حجم خشک دار با توجه به معنی دار شدن آزمون کیو کوکران و شاخص ۱۲ بر اساس مدل اثرات تصادفی ۲۹۳/۳۵ مترمکعب در هکتار (بازه اطمینان ۹۵ درصد: ۷۶۹/۲۴-۸۱۷/۴۵) برای جنگل های هیرکانی محاسبه شد. تحلیل زیرگروه ها نشان داد بیشترین این میزان بر اساس مدل تصادفی در جنگل های استان گلستان به میزان ۵۲۰/۵۰ مترمکعب در هکتار (بازه اطمینان ۹۵ درصد: ۳۷۲/۵۵-۶۶۹/۴۵) می باشد. در این پژوهش آزمون سوگیری انتشار معنی دار نبود (مقدار پی برای آزمون های ایگر و بگز به ترتیب ۲۸/۰ و ۲۴/۰ بود). نتیجه گیری: میانگین حجم خشک دار در جنگل های هیرکانی در حد "متوسط" برآورد شد. بر این اساس نگه داشت حداقل ۳۵ مترمکعب در هکتار خشک دار در جنگل های هیرکانی مدیریت شده می تواند تضمینی برای حفظ کارکردهای زیستی این درختان باشد.

کلمات کلیدی:

پوسیدگی، جنگل شناسی نزدیک به طبیعت، جنگل کهن رست، راش شرقی، ساختار جنگل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1542125>

